

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
HUZURIDAGI KASBIY TA‘LIM AGENTLIGI
KASBIY TA‘LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG
KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN
VETERINARIYA AKUSHERLIGI, GINEKOLOGIYASI VA SUN‘IY
URUG‘LANTIRISH FANIDAN MALAKA TEST SINIVI
TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

**O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG
KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN
VETERINARIYA AKUSHERLIGI, GINEKOLOGIYASI VA SUN‘IY
URUG‘LANTIRISH FANIDAN MALAKA TEST SINIVI
TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI**

I. Maqsad

Mazkur test varianti tafsilotining maqsadi kasbiy ta‘lim fanlarini bilish darajasini baholashning malaka toifalarini berish test tizimi doirasida Veterinariya akusherligi, ginekologiyasi va sun‘iy urug‘lantirish fani talabgorlarining bilim darajasini aniqlash va sertifikatlash uchun qo‘llaniladigan test varianti formati (topshiriqlar soni, turi, vaqt me‘yori), fan mazmuni tarkibi, kognitiv ko‘nikma darajalari, baholash mezonlari va talabgorlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

II. Me‘yoriy asoslar

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-sentabrdagi **“Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta‘lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”**gi 572-sonli Qarori

2. Baholash qamrovi: mazmun sohalari Veterinariya akusherligi, ginekologiyasi va sun‘iy urug‘lantirish

1. Hayvonlar jinsiy a‘zolarining anatomiyasi va fiziologiyasi
2. Qishloq xo‘jalik hayvonlarini tabiiy va suniy qochirish
3. Urug‘ olishning fiziologik asoslari va usullari
4. Qishloq xo‘jalik hayvonlar akusherligi va tug‘ish jarayoni potologiyasi va tug‘adigan hayvonlarga yordam ko‘rstish
5. Yangi tug‘ulgan hayvonlarning fiziologiyasi va ularda uchraydigan kasalliklar
6. Nasilsizlik turlari va sabablari ginekologik kasalliklar

III. Baholanadigan mazmun sohalar va konstruktlar

T/r	Mazmun sohalar	Konstruktlar	Testlar soni
1	Hayvonlar jinsiy a'zolarining anatomiyasi va fiziologiyasi	Har xil turdagi urg'ochi hayvonlar ichki va tashqi jinsiy a'zolarining tuzulishi, farqlanishini o'rganish va preparovka qilish. Tuxumdonlarning anatomo-gistalogik tuzulishi. Ovinez ovulyatsiya turlari va sariq tananing morfofunksiyasi. Har xil turdagi erkak hayvonlar jinsiy azolarining anatomo-fizologik xususiyatlari. Erkak hayvonlarning jinsiy reflekslari va ularning boshqarilishi haqida bilimlarga ega bo'lishi lozim.	10 ta
2	Qishloq xo'jalik hayvonlarini tabiy va suniy qochirish	Suniy qochirish punkitlarida ishlatiladigan eritmalarni tayyorlash qoidalari bilimlariga ega bo'lish. Nasildor buqalarda, qo'chqorlar, quyon va parandalarda sperma olish usullarini bilish. Sigir va tanalarda kuyikishni aniqlash. Sigirlarni urug'lantirishning optimal muddatlari va urug'lantirish marrasi. Sigir va tanalarni suniy urug'lantirish usullari. Qo'y va echkilarni suniy urug'lantirish, usullari. Cho'chqalarni urug'lantirish usullari. Suniy urug'lantirishni hisobga olish jurnallari haqida bilim va ko'nikmaga ega bo'lish.	5 ta
3	Urug' olishning fiziologik asoslari va usullari	Suniy qin orqali urug' olish usullari. Spermalar fiziologiyasi va uning sifatini baholash. Urug'larni suyultirish uchun ishlatiladigan suyultirgichlar tarkibi. Suniy muhitni tayyorlash. Urug'ni suyultirish texnikasi. Spermalar hayotchanligi va suyultirgich muhitining sifatini baholash. Spermatazoidning zichligi, harakatchanligi, o'lik va patologik shakillarning bor yo'qligini aniqlash usullari haqida bilim va ko'nikmaga ega bo'lish.	11 ta
4	Qishloq xo'jalik hayvonlar akusherligi va tug'ish jarayoni potologiyasi va tug'adigan hayvonlarga	Turli qishloq xo'jaligi hayvonlarining (sigir, qo'y, echki, cho'chqa) bug'ozlik davirda jinsiy azolardagi anatomo-topografik xususiyatlarini, homila pardalari, ularning tuzulishi, funksiyalari, homila yo'ldoshining tuzulishi, bug'ozlik davirining turli bosqichlarida jinsiy a'zolarining tuzulishi va topografiyasini bilish hamda homila yoshini aniqlash haqida bilim va ko'nikmaga ega bo'lish.	13 ta

	yordam ko'rsatish		
5	Yangi tug'ulgan hayvonlarning fiziologiyasi va ularda uchraydigan kasalliklar	Yangi tug'ulgan hayvonlarda uchraydigan kasalliklar (Birinchi axlatning ushlanib qolishi, kindikdan qon ketish, uraxus fistulasi, kindikning yallig'lanishi), ularning turlari, kelib chiqish sabablari, tashxis qo'yish davolash va oldini olish usullari haqida bilimlarga ega bo'lish.	1 ta

IV. Baholanadigan kognitiv ko'nikmalar va taqsimoti

T/r	Kognitiv daraja	Izohi	Ulushi (%)
1.	Bilish	Fanga doir nazariy ma'lumotni, atama va qoidalarni eslab qolish, tushunish, nazariy jihatdan tahlil qila olish	20 %
2.	Qo'llash	O'zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (ta'limiy, muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish	60 %
3.	Muloha za qilish	Muayyan faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog'liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, xulosalar chiqara olish	20 %

V. Test turlari va taqsimoti

T/r	Test turi	Izohi
1.	Y1	To'rtta variantdan bittasi to'g'ri bo'lgan muqobil javobli yopiq test
2.	Y2	Tartiblangan bir nechta javoblardan to'g'rilarini topishni talab qiladigan muqobil javobli yopiq test
3.	Y3	Moslashtirishni talab qiladigan yopiq test
4.	Y4	Gap yoki jarayonlarni to'g'ri ketma-ketlikda joylashtirish talab etiladigan yopiq test

VI. Baholash mezoni va ajratilgan vaqt

Test topshiriqlari umumiy 80 ball bilan baholanadi.

Har bir to'g'ri javob 2 ball, noto'g'ri javob esa 0 ball bilan baholanadi.

Test topshirig'ini bajarish uchun 80 daqiqa vaqt me'yori belgilanadi.

VII. Imtihon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki elektron eslatmalardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, uni rasmiylashtirib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

VIII. Tavsiya etilgan adabiyotlar

1.A.J.Jabborov, S.S.Sotboldiyev. Veterinariya akusherligi, ginekologiyasi va sun'iy qochirish. Toshkent 2004

2.B.M.Eshbo'riyev, Sh.B.Atakurbonov. Veterinariya akusherligi fanidan amaliy-laborator mashg'ulotlar. Samarqand -2009

3.P.S.Sobirov, A.K.Qahorov, S.D.Do'stqulov, E.S.Shaptakov Qishloq xo'jaligi hayvonlarni urchitish Toshkent 2023 yil

**Eslatma:* test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to'g'ridan - to'g'ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko'rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko'ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.